

የ22 ዓመታት ተቃውሞና ውጤት

ራሄል ኖህ

ኢህአዴግ በልጣን ከጨበጠበት ጊዜ አንስቶ 23 አመታት በገንርነት ሊያስቆጥር ጥቂት ጊዜ ቀርተውታል። ኢህአዴግ ሌሎች ፓርቲዎች በሀገሪቱ ተመዝግበው ስለጣዊው የፖለቲካ ትግል ጣድረግ እንደሚችሉ ካወጀበት ጊዜ በጊላ ቁጥራቸው በዛ ያለ ተቃዋሚ የፖለቲካ ፓርቲዎች ተመስርተዋል።

የኢህአዴግ ገዢ ሰዎች ለ20 አመታት በከፍተኛ ኃላፊነት እንደቆዩ ሁሉ በተለያዩ ተቃዋሚ ፓርቲዎች ውስጥ ጥቂት የጣዊነት ሰዎች ዛሬም ድረስ በአመራርነት ቦታ ላይ ይገኛሉ። የሀገራችን ተቃዋሚ ፓርቲዎች ላሉት 20 አመታት ያደረጉት ፖለቲካዊ እንቅስቃሴ ይህ ነው የሚባል ሀገራዊ ውጤትን ሲያስመዘግብ አልታየም።

የተቃዋሚ ፓርቲ መሪዎች የዚህን ምክንያት ኢህአዴግ ላይ ቢለጥፉም የአካሉም የብቃት፣ የፖሊሲ፣ በትራፒኒ፣ የአመራርና የአደረጃጀት ችግር ለውጤት አልባው ገዢቸው አንድ ምክንያት ነው። የተቃዋሚ ፓርቲ ሰዎችን የሚጓዙበትን መንገድ መልሰው የመረተሽ ባህሪ ያላቸው አይመስሉም። እነርሱ ብቻ የሚያስቡት ትክክለኛው መንገድ ነው ይላሉ። የሌሎችን አማራጭ ሀሳቦች አይደለም የመቀበል የመስማትም ናላችሁ የላቸውም። የኢትዮጵያን ትግል የሚያመጣው የአገር ጭንቅላትና እውቀት ብቻ አድርገው ይደመድማሉ። ሁሉም የሚረመዱበት መስመር ትክክልና ትክክል ነው ለእነርሱ።

ከእነርሱ ወዲያ ኢትዮጵያዊነት ላላር ነው፤ ከእነርሱ ውጭ ኢትዮጵያን ወደተሻለ መንገድ የሚያመጣ ሰው እና አመራጭ የትም አይገኝም። ይህ የተቃዋሚ ሰዎችን በጀምላ የማውገዝ ጉዳይ አይደለም፤ ላሉት 20 አመታት

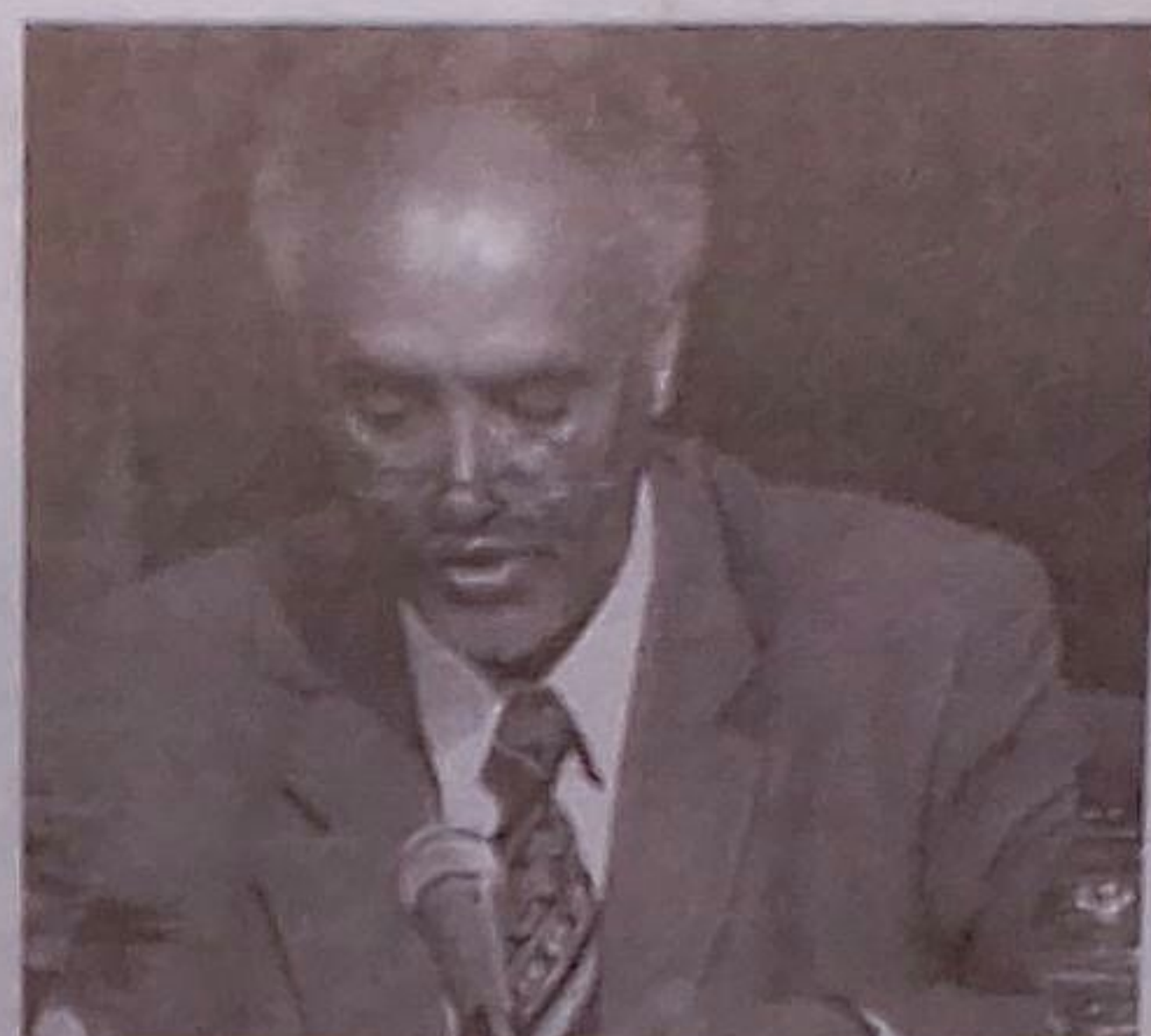

ዶ/ር መረራ ጉዲና

ተቃዋሚዎች ሌሎች የኖሩትን በመስማት ሆነው የተገኙበትን በመገምገም የእነርሱ ባህሪን ምንነት ለመረዳት ይቻላል። ስለዚህ ተቃዋሚ ፓርቲዎች ዛሬ ላይም ቆሞ ብለው አካላቸውን ይፈትሹ፤ በአንድ ወቅት ከየኛ ፕረስ ጋዜጣ ጋር ቃለ ምልልስ ያደረጉት ዶ/ር ያዕቆብ ኃይለማርያም ከላይ ለጠቃቀስነት ነገር እንደተልቅ ግብዓት የሚሆኑ ናቸው።

ዶ/ር ያዕቆብ እንደገለፁት፡- በአሁን ወቅት እሳቸው በየትኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ውስጥ አባል አይደሉም። ሁላችንም በግልፅ እንደምናውቀው ዶ/ር ያዕቆብ በ1997 ዓ.ም የትንጀት አመራርነት ህዝቡን አሳምነው በተቃዋሚ የፖለቲካ ታሪክ የኢህአዴግን መንበር በኃይልና የነፃነቱ እንቅስቃሴ ሲደረግ ዶ/ር ያዕቆብ አንዱ ሰው ነበሩ።

የትንጀት መረጋገጥና መጠላለፍ በጣሙን ያስደነግጣቸው ዶ/ር ያዕቆብ የኢትዮጵያን የተቃውሞ ፖለቲካ ሁኔታ ገምግመው ራሳቸውን ከየትኛውም ፓርቲ አባልነት አውጥተዋል። ዶ/ር እንዲሁት በዚህ ጊዜ ላይ ለፓርቲዎች የትምህርት፣ የቁሳቁስና መሰል እገዛ በማድረግ የፖለቲካ እንቅስቃሴውን ያግዛሉ። ከዚያ ውጭ የፖለቲካ ፓርቲ አባልነት ይቅርብኝ ያሉበት

ፕ/ር በየነ ጸጥሮስ

ምክንያታቸው የተቃውሞ ፖለቲካ ገዢው መፈተሽ አለበት በማለት ነው።

ዶ/ር ያዕቆብ የተቃውሞ ፖለቲካው አካሄድ መፈተሽ አለበት፤ እስካሁን የተደረጉት እንቅስቃሴዎች ያመጡት ለውጥ የለም። ብለው ነው በሩቁ የተቃውሞ ፖለቲካውን እየቃኙ ለመጓዝ የፈለጉት። ይህን ሲያደርጉ የሀገሪቱ የፖለቲካ እንቅስቃሴ አያገባኝም፤ አይመለከተኝም ብለው አይደለም። በትምህርት፣ በምክር፣ በቁሳቁስና መሰል ድጋፎች የተለያዩ የፖለቲካ ፓርቲዎችን እንደሚያገዙ ተናግረዋል። ለረጅም አመታት የተቃውሞ ፖለቲካውን መንደር የገለጡበት ጉምቱ ፖለቲከኞች ከዶ/ር ያዕቆብ ሊማሩ ይገባል የምለውም ለዚህ ነው።

ዶ/ር ያዕቆብ እስካሁን እንዳየናቸው በፓርቲ መሪነት ቦታ ላይ ተቀምጠው የመታየት ናላችንን አላሳዩም፤ የሰልጣን ጥም ቢኖራቸው ሌሎች የተቃዋሚ ፓርቲ ሰዎች ሲያደርጉት እንደሚኖሩት ቢያንስ አንድ ፓርቲ አቋ ቁመው ራሳቸውን በመሪነት መሾም አይላናቸውም ነበር። ማድረግም ይቻላል ነበር። ይሁንና ይህ አካሄድ የኢትዮጵያውያንን የለውጥ ናላችነት የሚያሳካ እንዳልሆነ ይከተሩ ስለገባቸው

ከዚህ ነገር ራሳቸውን አንበዋል።

ለኢትዮጵያውያን የዲሞክራሲ፣ የመልካም አስተዳደር፣ የኢኮኖሚ ለውጥ... መሳሪያው አዳዲስ ፓርቲን እንደ ኢንክብተር አየራላም ማምጣት እንዳልሆነ በበተዘዋዋሪ ዶ/ሩ እየተናገሩ ነው። ኢህአዴግ “መቶ በመቶ ድምፅ አገኘሁ” ብሎ ለመናገር በሚዳደበት በዚህ ጊዜ ላይ እርስ በርሳቸው የሚወጋዝቡ የአንድ ፓርቲ ሰዎችን እያየን ነው። ኢህአዴግ የፖለቲካ ምህዳሩን መሰራተው ዘግቶታል ብለው እየደጋገሙ የሚነግሩን ፖለቲከኞች የተዘጋውን ምህዳር እንዴት እናስከፍት ብለው የጋራ ሽንገና ምክክር ከማድረግ ይልቅ ሁሉም በየፊናው ሲዳክር እናያቸዋለን።

የተቃዋሚ ፓርቲዎች በዚህ ጊዜ ላይ መደበኛ ስራቸው አድርገው የተያያዙት የኢህአዴግን አካሄድ ብቻ መውቀስና መዝለፍ ነው። በወቅላኛ በትችት ተቃዋሚ ፓርቲን የጣለ ስርዓት በአለም ላይ ባልታየበት ሁኔታ፣ የኛዎቹ ፖለቲከኞች የኢህአዴግን አካሄድና ፖሊሲን መተቸታቸውን እንደ መደበኛ ስራ ተያይዘውታል። ስለዚህ የሀገራችን ተቃዋሚ ፓርቲዎች የዶ/ር ያዕቆብን ውሳኔ መለስ ብላችሁ በመመርመር አዲስ አካሄድ ብትቀይሱ መልካም ነው። ከ20 አመት የሚይተናኝ እድሜ ያለው የተቃዋሚ እንቅስቃሴ ከ20 አመት በጎላም ባለበት መርገጡ አሳፋሪ ነው።

መተካካት የሚባለው ነገርም እናንተ ጋር እንደሚለሩ እስካሁን አዲስ፣ የተሻለ አስተሳሰብና አመለካከት ላላቸው ሰዎች መንገዱ አመቻቹላቸው። ይህ ሲባል ግን እናንተ መልጭ ብላችሁ ጥፋ ማለት ሳይሆን፤ ከፋም ለማም የጊዜና የእውቀት ልምድ ስላላችሁ አዲሱን ኃይል ከጎን ሆናችሁ ልታገዙት ትችላልችሁ። ከምንም ከምንም በላይ ግን የተጓዢያቸውን ያንን መንገድ መለስ ብላችሁ መፈተሹ ላይ ትኩረት ብታደርጉ ይበጃል።

አየም

መቶ
ጀምሮ በጣ
እና በአለ-
መረጃና
መንገድ በ
: አሁንም
ናቸው።
ያህል ዕው
ሚሩ ጀግኑ
: 1ኛው
ተወላጅ
ጊዜ የለጠ
ከመረገጥ
ጀግኑት ነ
ካግ፤ ጨ
1 ላይ የ
ጀግና ሰው
መንገድ መ
ግን በወቅ
ሻ ብል
የምናውቁ
ከሞከሩም
ሪታዛብ ት

አርሲ

የአስተ
የሚያሰኝ
ድሃ ሀገ
ሳይገለጽ
የሚያገኝ

የሰጩትንና የሞት ግብግብ በኢትዮጵያ

አንድ መሪ በምርጫ ሽንፈት አሊያም በህዝብ ግፊት ስልጣንን ወደአለመልቀቅ ገትርነት የገባ ዕለት ነው ከላይ የተጠቀሱት የሀገሪ ፖለቲካ «መገለጫዎች» በዜጎች ላይ እንደ መፃት የሚወርዱት።

ያለመሰልጠን ፖለቲካ ከሆነው መሪን የሰቀቀ አፍቅርተ ስልጣን የተነሳ የሀገሪ ዜጋ በመንግስቱ አትምጠብኝ ባሉ ግትር መሪዎች እንደ ሾላ ረገፏል፤ ተረሽፏል፤ እግራ አውጧል፤ ያለውም ሳይወድ በግዴ አገርን ጥሉ ተሰድዷል። ለረዥም ዘመናት የኢትዮጵያ ፖለቲካ መገለጫ ሆነው እልፍ አመታት ያስቆጠሩት እስራት፤ ግርፋት፤ አንግል፤ ስደት እንዲሁም ሞት የሀገሪ ዜጋ በመሪዎቹ ላይ ሂሳ የማይሰነዝር ጭምት ሊያደርጉት ተፈታትነውት ናረዋል።

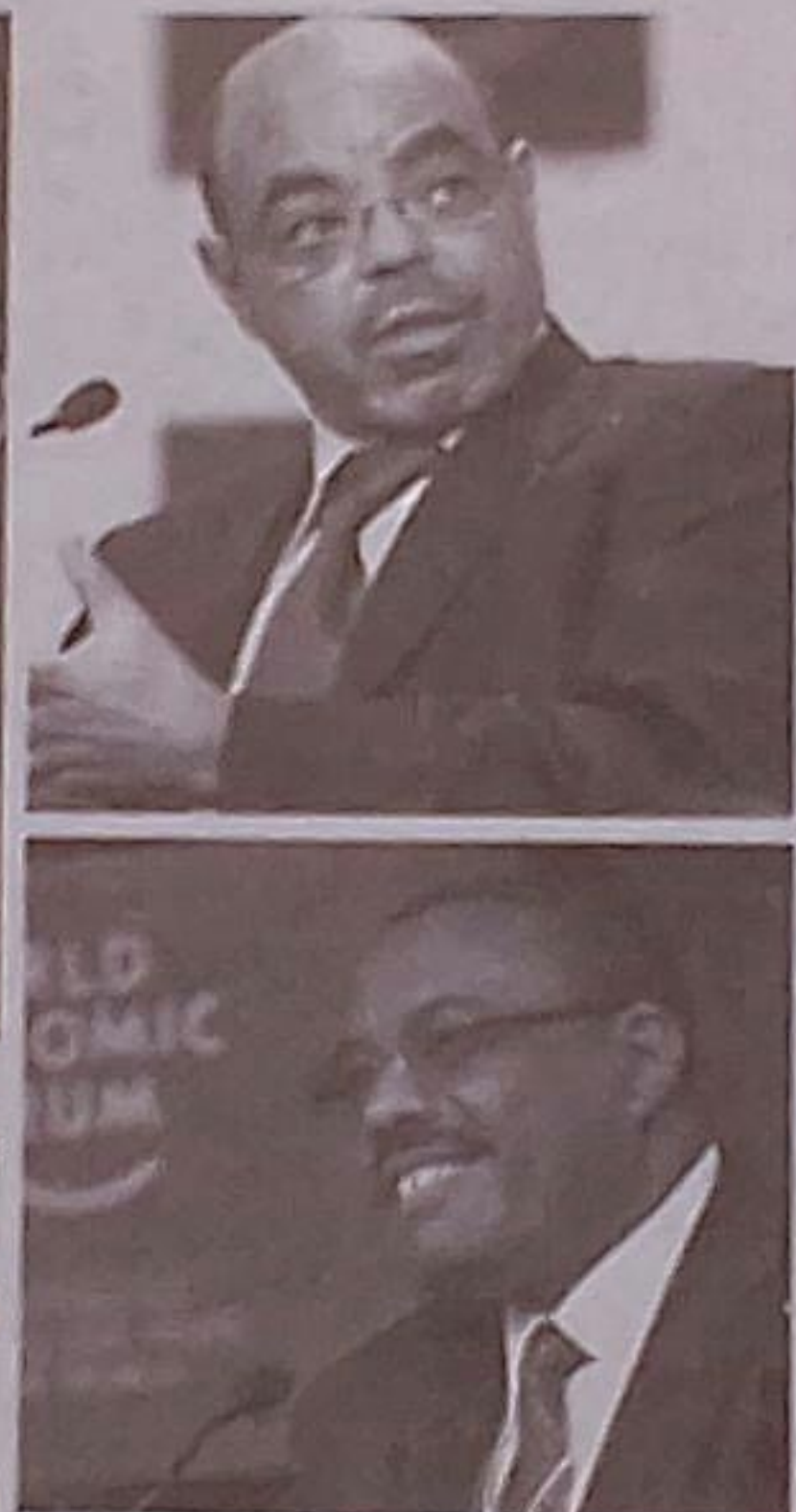
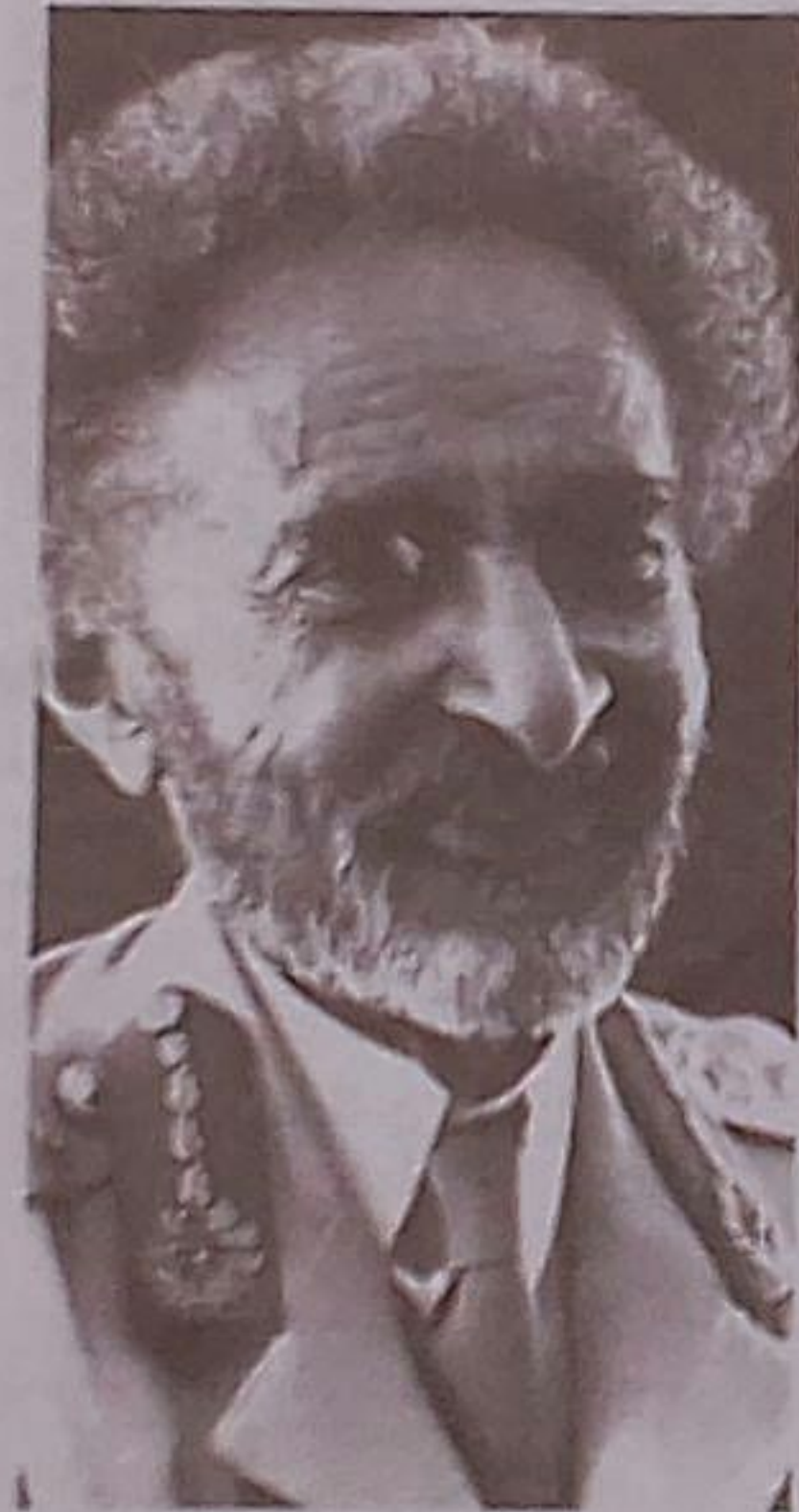
በአፍሪካ በተለይ ደግሞ በኢትዮጵያ ፖለቲካ ውስጥ በብቃት ማነስም ይሁን በደፍሞ መግፋት አሊያም ከህዝብ ቅቡልነት ማጣት የተነሳ «ስልጣን በቃኝ» ብሎ በትረ መንግስቱን ለተሻለ ሰው ያስረከበ መሪ ማጥኝት የህልም እንጆራ ነው።

እስኪ ወደፊትም ይሁን ወደ ጎሳ ወደ ግራም ይሁን ወደ ቀኝ ተጉዘው የኢትዮጵያን የፖለቲካ ታሪክ አገላለጠው ይፈትሹ! ይፈትሹ ይፈትሹ! በፈቃዱ አሊያም በህዝብ ፍላጎት ስልጣንን ለተሻለ ሰው አላልፎ የሰጠ የኢትዮጵያ መሪ ስም ይጥቀሱልኝ?...ከባድ ነው አይደለም? አዎ! በእውነትም ከባድ ነው! አላ አጥማጅ ወደ ተራራ፤ አጃጃ ወደ ከተማ እንደማይወጡ ሁሉ እንድ ኢትዮጵያዊ ስልጣን በቃኝ ያለን መሪ ፍለጋ ወደ ኮረብታማው የሀገሪ ፖለቲካ ታሪክ አይወጣም! አይሄድም።

አላ ባህር ውስጥ እንጂ ተራራ ሳይ አይኖርም፤ ታጃጃ እንሰላ ሚካ ውስጥ እንጂ በፎቅ የተከበበ ከተማ ውስጥ አይጥኝም። እንዲሁም ስልጣን በቃኝ ያለ መሪ የሰጠው ሀገራት ውስጥ እንጂ የኢትዮጵያ ታሪክ (ፖለቲካ) ውስጥ

አይገኝም።

ከጥንት እስከሀሳ ከነበሩ መሪዎችን ውስጥ የምንወዳቸውም የማንወዳቸውም መሪዎች ነበሩ። ሞት ሳይመጣባቸው አሊያም የመፈንቅለ መንግስት ሴራ ስለባ ሳይሆኑ በፊት ስልጣናቸውን ለተሻለ ሰው በማስረከብ ረገድ ለመወደድ የበቁ

መሪዎች ግን የሉንም።

በአንድ ወቅት አሊያም እስከ ዛሬ ድረስ በህዝብ ተወዳጅ ለመሆን የቻሉት፤ በሌሎች ሀገራዊ ስራዎቻቸው እንጂ ስልጣን በቃኝ በሚለው ዲሞክራሲያዊ አስተሳሰባቸው አይደለም። ለቀጥር አታሳች ከነበሩት እና በየዘመናቸው ሀገራን ካስተዳደሩ መሪዎች ውስጥ እከሌ ተብሎ ስሙ ለጥቅስ የሚበቃ መሪ ማጣታችን፤ እንደ ሀዘብ ያሳዘነናል፤ እንደ ሀገርም ማን ይሆን የሚበጀን ምሳሌ የሚሆንን ያስብሰናል።

አሁ ቴዎድሮስ በእንግሊዞች አጣብቂኝ ውስጥ ገብተው ሽጉጣቸውን ባይጠጡ ኖሮ፤ ከሞቱበት አመት ምህረት ወደፊት ገፍተው በስልጣናቸው ላይ እንደማይከርሙ ምንም ማረጋገጫ የለም። በገዛ ሽጉጣቸው ባይሞቱ ኖሮ፤ በሌሎች የሀገር ውስጥ ተቀናቃኞቻቸው እስከሚገደሉ አሊያም እስከሚረከቡ ድረስ

ወይም ተፈጥሯዊ ሞት እስከሞቱ ድረስ ከዙፋናቸው ንቅንት አይሉም ነበር። ምክንያቱም በበጎ ፈቃደኝነት ስልጣን ለትቆ ለተሻለ ሰው ማስረከብ ለኢትዮጵያ መሪዎች «ሞት» ነው። ለዚህም ነው አማሊያናቸው ካልገደላቸው ንቅንቅ የማይሉት።

ወይም ሳይሆን ግዴታ የሆነው ሞት «በቃዎች» ብሏቸው ነው።

«ስልጣን በቃኝ» ካላሉት ንግስት ዘውዲቱ በትረ ስልጣንን የተረከቡት ቀዳማዊ ኃይለስላሴ፤ እሳቸውም «በቃኝ» ሳይሉ ነበር ወታደራዊው ደርግ «በቃዎች» ብሎ የገለበጣቸው።

ጃንሆይ ስልጣን ላይ የቆዩት ለአርባ አራት አመታት ያህል ነው። አርባ አራት አመት ማለት ምን ማለት ይሆን? አርባ አራት አመት ማለት እኮ የኔ ልጅ፤ ቢኖሩበት ቢኖሩበት ሽሪ ቢኖሩበት...እንዲህ እንደሞዛ ተቀጥሮ የማያልቅ እድሜ እኮ ነው። አንድ መሪ የአንድ ትውልድ ዘመን ለሚያህል ጊዜ ስልጣን ላይ ተቀምጦ «በቃኝ» ማለት ባለመቻሉ ለአሱ ክብር በማይመጥን ደረጃ በሌሎች «በቃዎች» ለመባል መብቃቱ «የኢትዮጵያ ቤተ መንግስት ወንበር የተሰራው ከአሜሪካ ወይም መጫ ነው እንዴ?» ያስብላል።

ጃንሆይን ገልብጦ ቤተ መንግስት የገባው ደርግ፤ በኢህአዴግ ተገልብጦ ከቤተ መንግስት ወጣ፤ መንግስቱ ኃይለማርያም ወደዙምባቡዊ ያቀነት የአስራ ሰባት አመቱ የስልጣን ጉዞ ካሳረፈባቸው ድካም «አረፍ» ለማለት አይደለም። እንደ ሌሎች የኢትዮጵያ መሪዎች የተጣባቸው «በቃኝ»ን ያለማወቅ አባዜ ነው ስደተኛ አድርጎ ያስቀመጣቸው።

የኢህአዴግን የሃያ ሁለት አመት የስልጣን ጉዞ የተመለከትን እንደሆነ፤ «ስልጣን በቃኝ» ያለ መሪ ማጥኝት እንችል ይሆን?...አቶ ታምራት ሳይኔ ከጠቅላይ ሚኒስትርነታቸው የለቀቁት በሙስና ተወንጀለው እንጂ፤ ሀዘብ የሚወደኝ መሪ አይደለም፤ ስለዚህ ስልጣኔን ከኔ የተሻለ መሪ ይረከበው ብለው አይደለም።

ከአቶ ታምራት ሳይኔ በጎላ ጠቅላይ ሚኒስትር ሆነው የነበሩት አቶ መለስ ዜናዊ «ስልጣን በቃኝ» ሳይሉ ነበር ሞት የቀደሟቸው። እንዴ በ2002 ዓ.ም፤ እንዴ በ2007 ዓ.ም ስልጣን እንደሚለቁ ሲናገሩ የነበሩት አቶ መለስ እንደ ሌሎች የኢትዮጵያ መሪዎች ሳይፈልጉ ነው ስልጣን የለቀቁት። የጠቅላይ ሚኒስትር ኃይለማርያም ደሳለኝ የስልጣን ጉዞ በምን እንደሚቋቋም ደግሞ ወደፊት አናየዋለን።

የኢ

አርሴማ

የታላቁ የተጀመረበት በቅርቡ ተአዋሪ እንገር የሌለው እንደተደሙ አክብሮታል። ኢህአዴግ ለተቃውሞ ሀብደ መምክንያት ግንባታውን አስተዋዕዮ ለማነሳሳት በሌላ በኩል ተከትሎ የጎምን ብትዘልልንጠቀምበ ያለው መል።

ከነዚህ ኢህአዴግ ማስነሳቱ የይችላል። ሲበዙም በሀዳራው ይልቅ የበማስኬዱ ጠቃሚ ነው የፕሮፓጋንዳ ከመጠን ሲያሰላፍ ግድቡ የኢ በኢህአዴግ የመረመረው በታሪክ አታ በያዘበት ግድብ መፍፀም

31

ጠፋ በፈቃዳቸው እጃቸውን ለላብዮታዊ ሠራዊት በመስጠት ዛሬ ወደ ላብዮታዊት ሊተዮጽዮ የሚገባቸው ወጣቶች ቁጥር ብዙ ነው። ኅብረት የተባለው በየዕለቱ በትግርኛ ቅንቄ ለሥራ ስተማ የሚታተመው ጋዜጣ "ወደ ላብዮታ ሠፈር የተመለሱት ድምጽ" በሚል ርዕስ በየዕለቱ ስለላያሊ የቀድሞ ተገንጣይ ቡድን ለባሉት በብዛት ይጽፋል። ተገንጣይ ቡድኖች ምን ዓይነት ለውጪዎች እንደሆኑ - የክፍለ ሀገሩን ገጠሬ ምን እንደሚያደርጉት - ወጣቱን ምን እንደሚሠሩት - ፕሮፓጋንዳቸው ምን ያህል ርካሽና ራሱን የሚያጋልጥ እንደሆነ ኅብረት ካቀረፈቸው የገለልባ ታሪኮች ጥቂቶቹ እሆኑ።

ለአንድ ለህያ ጥንት አንድ ብር

"ገበሬውን በአንድ ለህያ ጥንት ለአንድ ብር እንቀርጠው ነበር። ከሚሚረፋ የተነሳም መሬቱን በመፃፋት ለየጠበቀበ ይረገጠን ነበር" ይህን ቃል የተናገረቸው በጆብሐ ቡድን ተመድባ ከመሥራቷ በፊት ሊጣሊያ ሄዳ ከፍተኛ ተምህርት ለመከታተል ምኞት ነበረች የምትለዋ ሐርይቲ በርሄ ነች።

ሐርይቲ የዛሬ-ገደባ ዓመት ለሥመሬ ከተማ ተወለደች። በቲጋ ተብሎ በሚጠራው የሊጣሊያ ተምህርት ቤት የ፲ኛክፍል ተማሪ ነበረች። ሐርይቲ ምርጢታዊ ማለት ነው ከፍተኛ የተምህርት ፍላጎት ነበራት። ነገር ግን ተገንጣዮች በፈጠሩት ሐውከት ተምህርት ቤት ተዘጋና ፍላጎቷ ሳይሳካ ቀረ። ዕድልዋ ከተምህርት ቤቱ ጋር እንደተዘጋ ስለገመተች ተምህርቷን በሊጣሊያ ለገር ለመቀጠል ከወላጆቿ ጠፍታ በሱዳን በኩል በገመል ለገር ለቆርጣ ስትጓዝ በጆብሐ ወንበደዎች ተያዘች። "የሚን ልጅ ይሞታል - የሚንስ ልጅ በውጭ ለገር ይንደላቀቃል? ሁላችንም እዚህ ለመድ እንሆናለን" ለሱ የጆብሐ ቡድን ለባሉት የሐርይቲን ታሪክ ካዳመጡ በኋላ ለአንድ ወር በቁጥጥር ሥር ካቀደዋት በኋላ ያለፍላጉት የወታደርነት ተምህርት እንድትወስድና በሊኮናሚ ከፍል ተመድባ እንድትሠራ ለደረጓት።

ሁለተኛው ላብዮታዊ ሠራዊት ተገንጣዮችን በዚያን ጊዜ ከየከተማው ድባቅ መትተ ያሳድዳቸው ስለነበረ የደረሰባቸውን የምገብ - የስንቃስንቅና የኑር ችግር ሐርይቲ ዘርዘራ ስታስረዳ "ምገባቸው የሚሸላ ንፍር - ቀንም ሆነ ሌሊት የሚለብሱት ለአንድ ልብስ ብቻ እንደሆነና የተገንጣዩ መንጋ ብርድ ልብስ የሚባል ነገር እንደሚያውቅ ተናገረለች። ሐርይቲ ከዚህ ሁሉ የሚብሰው በድሀ ገበሬዎች ላይ የሚያደርጉት በደልና ገፍ እንዳንቀጠቀጣት ገልጣለች። "ልጄን መንጥቀው ገዳጅ ነው - ወይም ዕጣ ደርሶህል በማለት ለክንቱ ዓላማ በማሰለፍ ለጥይት ይዳርጉታል። ወላጅ ቢቃወም ወይም ልጄን ቢያሸሽ ከብቱን ዘርፈው ይበላሉ ወይም ሸጠው ገንዘቡን ለራሳቸው ይጠቀሙበታል። የጆብሀ መሪዎች ተራ ወንበደውንም በልዩ ልዩ መንገድ ለወፍብደው ለልሆኑ ሲላቸው በዛይማናት - በለውረጃና በነገደክ ፋፍለው እርስ በርስ ያናክሱታል። ራሳቸው ገን በተለያዩ ዘዴ የሚዘርፉትን ገንዘብ በውጭ ለገር በማስቀመጥ የወደፊቱ የስደት ኑሮላቸውን ለማመቻቸት ይሯሯጣሉ። በዚህ መሠረት ስደት ሒደው የቀሩ መኖራቸው" ን እናውቃለን ስትል ሐርይቲ ለብረርታለች።

በተገንጣዮች ለላዛኝ የወንጀል ወጥመድ ውስጥ ከገቡት ሌላው ገብረ መድኅን ኃይሌ ይባላል። ተወልዶ ካደገበት ውጤት ከተባለው መንደር ለጉቱን ለመጠየቅ ወደኳዕቲት ከተማ ሲጓዝ

ራሱን ጀብሐ እያለ የሚጠራው ተገንጣይ ቡድን ለባሉት ያገኘታል። ልቀቁኝ ብሎ ቢለማመጥም ቢያለቀስም ፍንክኝ ሌላ ሉም። ከቡድኖቹው ጋር ሊያስልፉት ለስገድደው ወሰዱት። በዚያን ጊዜ ዕድሜው የ፲፩ ዓመት ሐፃን ነበር።

በገድ ተይዞ ከተወሰደ በኋላ ቀናፍና ከተባለ መንደር ይደርሳሉ። ከዚያም ከብዙ ሳምንታት የእገር ጉዞ በኋላ ከክሰላ ለጠገብ ከሚገኝ ከባርካ በጣም ፋቅ ከሆነውና ልዩ ስሙ ሉኩይብ ከተባለ ለካባቢ ይገባል። ሥፍራው ሌሎች ታፍነው የተወሰዱ ሐፃናት የሚጠራቀሙበት ነበር። በዚያ ጉዞው ሐፃኑ ሶስት ለውፊቶችን ማለት ለካለ ጉዛይን - ሠራዩንና ምዕራባዊ ቆላን በእገሩ ለቆርጦ ነበር ማለት ነው።

"በዚህ በለጋው ዕድሜዬ የገጠመኝ ሁሉ የክፋና የመረረ እርር በቃላት መገለጽ ለልቸልም" የሚለው ገብረ መድኅን ኃይሌ ከሌሎች ሐፃናት ጋር በታረክበት መንደር ውስጥ ለጥቂት ጊዜ እንደቆየ የእኩክ በሽታ ይገባል። በከክ ለተጉሳቀሉት ሐፃናት ቀኑ ያለፈበት የታሸገ የወተት ዱቄት ተበጥብጦ ተሰጣቸው ይገኝ ከጠጡ በኋላ በሙሉ የተቀማጥ በሽታ ሲለክፋቸው ብዙ ሐፃናት በዚህ የተነሳ ለለቁ።

ገብረ መድኅን ለጋጣሚ ሆኖ ከእኩኩም ሆነ ከድንገተኛው የተቀማጥ በሽታ ተረፈ። ነገር ግን ከጥቂት ጊዜ በኋላ ሻዕ ቢያና ጀብሐ እርስ በርስ በመዋጋታቸውና በመተላለቃቸው የሰው ኃይል እጥረት ደርሷል ተብሎ ሐፃናቱ መሣሪያ ተሰጥቷቸው በየብርጌዱ በመደላደል ለውጊያ ተሰለፉ። በዚህ ሁኔታ እንደተዘጋጀ ገብረ መድኅን የተሳተፈበት የርስ-በርስ ጦርነት ከርከበት በተባለ ሥፍራ ይከፈታል። "ለመጀመሪያ ጊዜ በጦርነት መሳተፊ ነበር። ከያለበት የተተኩሰው ጥይት በላየ ላይ እያፋፈረ ሲያልፍ ይሰማኛል። የከባድ መሣሪያ ጥይቶች ከለጠገቢ ይወድቁ ነበር። እናቴንና ለባቴን ፍፍቄ ስለነበር ዕንባ ተናኝቶኝ። ጀብሐ ለስገድዳ ከወሰደችና ቀን ጀምሮ የወላጆቼ ፍፍቀት በየቀኑ ጠነከረኝ። በዚያች የጦርነት ዕለት የተሰማኝን በቃል ልገልጸው ለልቸልም... " ይላል ገብረ መድኅን ለኅብረት ጋዜጣ በሰጠው ቃል መጠይቅ።

ሌላው ከተገንጣዮች መድረክ የተመለሰው ወጣት "መጀመሪያ ተማሪ በኋላ ገበሬና በመሠረታዊውም ተራ ወንበደ የነበረው የጸጂ ዓመት ወጣት የሆነው ዱቀባይ ተስፋ ሥላሴ ይባላል። የገብርና ሥራ የጀመረው ተገንጣዮች በፈጠሩት ውዝግብ ተምህርቱን በማቆረጥ ነበር። ወደ ውንብድና የተሠማራው ደገም የዕረ-ለንደነት ወገኖች "ለገራችን በሊምፔሪያሊስቶች ተወራሽና ገዳጅክን መወጣት ለለብህ" ብለው ስላስገደዱት ነበር።

ዱቀባይ እ፡ ለ፡ ለ፡ በጸ፩/፪/፲፱፻፳፱ ወደ በረሀ ገብተው የወታደራዊና የፖለቲካ ተምህርት ከተሰጠው በኋላ ተራ ተዋጊ ሆኖ ተመደበ። በዚያን ጊዜ የተገነዘበውን በትዝብት በንደትና በጸጸት ሲገልጽ እንዲህ ይላል። "ተገንጣዮች የቆሙት ለገለሰቦች እንጂ ለሕዝብ ጥቅም ለይደለም። ከተውንም ድርጊታቸው ሁሉ ዕረ-ሕዝብ ነው። ገንዘብ ለዋጡ - ምገብ ለቀርቡ - ስንቅ ስንቅልን በማለት ደሀውን ገበሬማስቃየት ልማዳቸው ነው። ሕዝቡ የራሱን ኑር ትተው ነፃ የጉልበት ሥራ እንዲያበረክቱላቸው ያስገድዳሉ። በተረፈም ሕዝቡ ቢሰደዱ - ቢቸገርና ከሰላማዊነት ርው ቢፈናቀል ይንታ የላቸውም። ስለሆነም ዛሬ በሙሉ ኃይሉ ሊቃወማቸውና ሊያሳድዳቸው መጀመሩን ልረዳ ችያለሁ።"